

A bennfentes kereskedelem szabálysértése miatt közigazgatási vizsgálat alá vont természetes személynek joga van a hallgatáshoz, amennyiben a válasza alapján felmerülhet a büntető jellegű közigazgatási szankcióval büntetendő jogsértésért való felelőssége vagy büntetőjogi felelőssége

A hallgatáshoz való jog azonban nem igazolhatja az illetékes hatóságokkal való együttműködés bármely olyan hiányát, mint például a meghallgatáson való megjelenés megtagadása vagy a halogató magatartások

2012. május 2-án a Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (nemzeti tőzsde- és értékpapír-felügyeleti bizottság, Olaszország; a továbbiakban: Consob) a 2009-ben elkövetett bennfentes kereskedelem szabálysértése miatt összesen 300 000 euró összegű bírságot szabott ki DB-vel szemben.

A Consob az együttműködés hiánya miatt 50 000 eurós bírságot is kiszabott vele szemben. DB ugyanis, miután több alkalommal kérte azon meghallgatás időpontjának elhalasztását, amelyre őt a tényállás tekintetében információval rendelkező személyként beidézték, amikor e meghallgatáson megjelent, megtagadta a neki feltett kérdésekre való válaszadást.

Az e szankciókkal szembeni kifogásának elutasítását követően DB felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Corte suprema di cassazione (semmtörvényszék, Olaszország) elé. 2018. február 16-án e bíróság közbenső alkotmányossági kérdést intézett a Corte costituzionale-hoz (alkotmánybíróság, Olaszország) az olasz jog¹ azon rendelkezésére vonatkozóan, amely alapján az együttműködés hiánya miatti szankciót kiszabták. E rendelkezés szankcionálja azt, ha nem tesznek határidőben eleget a Consob felhívásainak, vagy ha késleltetik e hatóság felügyeleti feladatainak ellátását, azon személy tekintetében is, akinek a Consob bennfentes kereskedelmet ró fel.

A Corte costituzionale (alkotmánybíróság) hangsúlyozta, hogy az olasz jogban a bennfentes kereskedelem egyszerre minősül szabálysértésnek és bűncselekménynek. Ezt követően megjegyezte, hogy az érintett rendelkezést a 2003/6 irányelvben² előírt különös kötelezettség teljesítése érdekében fogadták el, és hogy az jelenleg az 596/2014 rendelet³ egyik rendelkezése végrehajtásának minősül. E bíróság tehát arra kért választ a Bíróságtól, hogy e jogi aktusok

¹ 1998. február 24-i decreto legislativo n. 58 – Testo unico delle disposizioni in materia di intermediazione finanziaria, ai sensi degli articoli 8 e 21 della legge 6 febbraio 1996, n. 52 (az 1996. február 6-i 52. sz. törvény 8. és 21. cikke értelmében vett pénzügyi közvetítésre vonatkozó rendelkezések egységes szövegéről szóló, 58. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet) 187 quinquiesdecies cikke.

² A bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló, 2003. január 28-i 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 96., 16. o.) 14. cikke (3) bekezdésének értelmében a tagállamok meghatározzák az ezen irányelv 12. cikkének hatálya alá tartozó vizsgálatban való együttműködés megtagadása esetén alkalmazandó szankciókat. Ez utóbbi cikk pontosítja, hogy ennek keretében az illetékes hatóság számára biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy információt kérjen bárkitől, és szükség esetén valamely személyt beidézzon és meghallgasson.

³ A piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet), valamint a 2003/6 irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 16-i 596/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2014. L 173., 1. o.; helyesbítés: HL 2016. L 287., 320. o.) 30. cikke (1) bekezdésének b) pontja. E rendelkezés előírja a közigazgatási szankciók kiszabását az e rendelet 23. cikkének (2) bekezdése szerinti vizsgálatban, nyomozásban vagy kérelem teljesítésében való együttműködésnek, illetve ezek túrúsának a hiánya esetén, amely rendelkezés b) pontja pontosítja, hogy ez magában foglalja az információszerzés érdekében valamely személy meghallgatását.

összeegyeztethetők-e az Európai Unió Alapjogi Chartájával (a továbbiakban: Charta), és különösen a hallgatáshoz való joggal.

A nagytanácsban eljáró Bíróság elismeri a természetes személyek számára a Charta⁴ által védett „hallgatáshoz való jog” fennállását, és kimondja, hogy a 2003/6 irányelv és az 596/2014 rendelet lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy tiszteletben tartsák ezt a jogot az ilyen személy tekintetében folytatott olyan vizsgálat során, amely a büntető jellegű közigazgatási szankcióval büntetendő jogsértésért való felelősségének vagy büntetőjogi felelősségének a megállapításához vezethet.

A Bíróság álláspontja

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának a tisztességes eljáráshoz való jogra⁵ vonatkozó ítélkezési gyakorlata fényében a Bíróság hangsúlyozza, hogy **a „tisztességes eljárás” fogalmának középpontjában álló „hallgatáshoz való joggal” ellentétes többek között az, ha valamely „vádolt” természetes személyt azért szankcionálnak, mert megtagadja azt, hogy a 2003/6 irányelv vagy az 596/2014 rendelet alapján az illetékes hatóságnak olyan válaszokat adjon, amelyek alapján felmerülhet a büntető jellegű közigazgatási szankciókkal büntetendő jogsértésért való felelőssége vagy büntetőjogi felelőssége.** A Bíróság e tekintetben pontosítja, hogy a vállalkozások azon kötelezettségére vonatkozó ítélkezési gyakorlat, hogy az olyan eljárások keretében, amelyek versenyellenes magatartások miatt szankciók kiszabásához vezethetnek, olyan információkat szolgáltatassanak, amelyek később felhasználhatók az ilyen magatartásokért fennálló felelősségük megállapítására, nem alkalmazható analógia útján a bennfentes kereskedelem szabálysértésével vádolt természetes személy hallgatáshoz való joga terjedelmének a megállapítására. A Bíróság hozzáteszi, hogy **a hallgatáshoz való jog azonban nem igazolhatja az érintett személy illetékes hatóságokkal való együttműködésének bármely olyan hiányát, mint például az e hatóságok által elrendelt meghallgatáson való részvétel megtagadása, vagy a meghallgatás elhalasztását célzó halogató magatartások.**

A Bíróság végül megjegyzi, hogy mind a 2003/6 irányelv, mind az 596/2014 rendelet értelmezhető úgy, hogy összhangban van a hallgatáshoz való joggal annyiban, amennyiben nem írja elő valamely természetes személy amiatti szankcionálását, hogy az illetékes hatósággal szemben megtagadta olyan válaszok adását, amelyek alapján felmerülhet a büntető jellegű közigazgatási szankcióval büntetendő jogsértésért való felelőssége vagy büntetőjogi felelőssége. E körülmények között e jogi aktusok érvényességét nem érintheti az, hogy azok nem zárják ki kifejezetten az ilyen megtagadás miatti szankció kiszabását. **A tagállamok feladata annak biztosítása, hogy valamely természetes személyt ne lehessen szankcióval sújtani amiatt, hogy az illetékes hatósággal szemben megtagadta ilyen válaszok adását.**

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

⁴ A Charta 47. cikkének második bekezdése és 48. cikke.

⁵ A tisztességes eljáráshoz való jogot rögzíti az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény 6. cikke.